

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2546 โดยกำหนดจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา พบว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีข้อบกพร่อง และข้อดีหลายประการ ซึ่งข้อดีได้แก่ การเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องตามความต้องการของท้องถิ่น และตอบสนองนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา มีหลักการ แนวคิดการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม แต่อย่างไรก็ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยังมีข้อบกพร่องหลายประการ เช่น ความไม่ชัดเจนของหลักสูตร ในส่วนของเอกสารหลักสูตร และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความสับสน ขาดความเป็นเอกภาพในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษากำหนดผลการเรียนรู้ไว้แตกต่างกันไป การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา ไม่ชัดเจน และมีความหลากหลายไม่เป็นแนวเดียวกัน ทำให้เกิดปัญหาในการย้ายสถานศึกษาระหว่างปีการศึกษาของผู้เรียน และผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนโดยรวมในระดับชาติพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด และประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทำให้มีความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีความรอบรู้อย่างเท่ากัน ความเปลี่ยนแปลง ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาอารมณ์ และสังคม สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข

จากผลการวิจัยการใช้หลักสูตร ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการ ตรวจสอบ ทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้มีความเหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม มีเป้าหมายที่ชัดเจนคือ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับชั้นเรียน โดยได้กำหนดให้มี วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดหมาย สมรรถนะของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนรู้ในแต่ละระดับ

โรงเรียนอนุบาลเลยเป็นโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ได้พัฒนาหลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเลย พุทธศักราช 2552 ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมคิด ร่วมทำ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ คณะอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และเอกสารประกอบหลักสูตร และประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 เป็นต้นมา

จากการติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียนอนุบาลเลยในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าการจัดทำคำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ ยังไม่ชัดเจน การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากหน่วยการเรียนรู้มีขนาดใหญ่ แต่หน่วยประกอบด้วยตัวชี้วัดจำนวนมาก ไม่สามารถวัดและประเมินผลได้ครบถ้วน ในปีการศึกษา 2554 โรงเรียนจึงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทบทวนหลักสูตรสถานศึกษา และประเมินหน่วยการเรียนรู้ และดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จนเสร็จสมบูรณ์

วิสัยทัศน์โรงเรียนอนุบาลเลย

วิสัยทัศน์โรงเรียน

เสมอภาคทางการศึกษา พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ เชิดชูความเป็นไทย ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม เป็นศูนย์รวมแหล่งเรียนรู้มุ่งสู่มาตรฐานสากล

หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเลย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ พัฒนาความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ใฝ่เรียนรู้ และดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรมนำความรู้ สู่ความเป็นสากล และการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปีการศึกษา 2555

พันธกิจหลักสูตร

1. กำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โครงสร้างรายวิชา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
๒. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้
๓. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
๔. กำหนดระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
5. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียน และรายงานผลการใช้หลักสูตรเมื่อสิ้นปีการศึกษา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย ละปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสภาพกายและสภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับสารและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร ด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสมการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย

๘. มีจิตสาธารณะ

คุณภาพผู้เรียน

1. อ่านนอกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมาย โดยตรง และโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความสำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไป ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยค และเขียนข้อความตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำ ชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนาการเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

๓. พุดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูโฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พุดรายงานหรือประเด็นค้นคว้า จากการฟัง การดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

๔. สะกดคำ และเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพย และสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิด และหน้าที่ของคำในประโยค คำภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพ ได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

๕. เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้าน ของท้องถิ่น นำข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

โครงสร้างเวลาเรียน หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเลย ปีการศึกษา 2562

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 (ห้องเรียน IEP)

ที่	กลุ่มสาระ/วิชา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6					
		ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป.5	ป. 6
รายวิชาพื้นฐาน							
1	ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
2	คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
3	วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80
4	สังคมศึกษาฯ	80	80	80	80	80	80
5	ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80
7	ศิลปะ	80	80	80	80	80	80
8	การงาน /เทคโนโลยี	40	40	40	80	80	80
9	ภาษาอังกฤษ	40	40	40	80	80	80
รวมเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน		840	840	840	840	840	840
รายวิชาเพิ่มเติม							
1	คณิตศาสตร์เสริมทักษะ	-	-	-	80	80	80
2	โลกวิทยาศาสตร์	-	-	-	-	-	-
3	คั่นคว่ำอิสระ (IS)	-	-	-	-	-	40
4	ภาษาอังกฤษสื่อสาร	200	200	200	200	200	200
5	คอมพิวเตอร์สร้างสรรค์	40	40	40	-	-	-
6	ดนตรีสากล	-	-	-	40	40	40
7	หน้าที่พลเมือง	40	40	40	40	40	40
รวมเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม		280	280	280	360	360	400
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
กิจกรรมแนะแนว		40	40	40	40	40	40
ลูกเสือ -ยุวกาชาด		40	40	40	40	40	40
กิจกรรมเพื่อสังคมฯ		10	10	10	10	10	10
ชุมนุม		30	30	30	30	30	30
ลดเวลาเรียนฯ		40	40	40	40	40	40
รวมเวลาเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		160	160	160	160	160	160
รวมเวลาเรียนทั้งปี		1,280	1,280	1,280	1,380	1,380	1,400

โครงสร้างเวลาเรียน หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลเลย ปีการศึกษา 2562
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 (ห้องเรียน วิทยุ คณิต)

ที่	กลุ่มสาระ/วิชา	ป. 4	ป.5	ป. 6
	รายวิชาพื้นฐาน			
1	ภาษาไทย	160	160	160
2	คณิตศาสตร์	160	160	160
3	วิทยาศาสตร์	80	80	80
4	สังคมศึกษาฯ	80	80	80
5	ประวัติศาสตร์	40	40	40
6	สุขศึกษา พลศึกษา	80	80	80
7	ศิลปะ ดนตรี	80	80	80
8	การงาน เทคโนโลยี	80	80	80
9	ภาษาอังกฤษ	80	80	80
รวมเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน		840	840	840
	รายวิชาเพิ่มเติม			
1	คณิตศาสตร์เสริมทักษะ	120	120	120
2	ค่าน้ำอึสระ (IS)	-	-	40
3	วิทยาศาสตร์เสริมทักษะ	80	80	80
4	โลกวิทยาศาสตร์	-	40	-
5	ภาษาอังกฤษสื่อสาร	80	80	80
6	ดนตรีสากล	40	40	40
7	หน้าที่พลเมือง	40	40	40
รวมเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม		360	400	400
	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
	กิจกรรมแนะแนว	40	40	40
	ลูกเสือ – ยุวกาชาด	40	40	40
	กิจกรรมเพื่อสังคมฯ	10	10	10
	ชุมนุม	30	30	30
	ลดเวลาเรียนฯ	40	40	40
รวมเวลาเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		160	160	160
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น/ปี		1,360	1,400	1,400